

Олена КОРОВСЬКА, редактор напрямку

ЗВІТУЄМО ПРО СУМИ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ

У цій консультації ми розповімо про податкові пільги, якими користуються суб'єкти господарювання (далі – СГ). Багато бюджетних установ також мають пільги, зокрема з ПДВ, але не всі знають, що про них потрібно звітувати перед контролюючими органами. Тож напередодні подання звіту за I квартал 2018 року ми допоможемо визначитись, хто повинен подавати звітність щодо податкових пільг, як правильно заповнити таку звітність і запобігти штрафним санкціям. Отже, читайте і перевіряйте себе.

Як визначити пільгу, щодо якої потрібно звітувати

Податкова пільга – це передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплати ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав (п. 30.1 Податкового кодексу, далі – ПК).

Підставами для надання податкових пільг є особливості виду діяльності певної групи платників податків або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат (п. 30.2 ПК).

Вичерпний перелік податкових пільг станом на 01.01.18 р. із зазначенням їх кодів та строків дії наведено в Довідниках, затверджених ДФС:

- Довідник № 86/1 податкових пільг, що є втра-тами доходів бюджету;
- Довідник № 86/2 інших податкових пільг.

До цих Довідників уключено пільги:

- з податку на прибуток підприємств;
- ПДВ;
- плати за землю;
- акцизного податку;
- державного мита;
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- деяких місцевих податків.

Отже, згідно з Довідниками визначаються податкові пільги (пільга), якими користується певний СГ і щодо яких йому потрібно звітувати. Тут слід

зазначити, що СГ звітують про пільги, отримані за операціями, які здійснюються на митній території України (лист ДФС від 27.04.11 р. № 11915/7/16-1417, далі – Лист № 11915).

Не шукайте в Довідниках податкові соціальні пільги, що застосовуються до доходу у вигляді зарплати. Річ у тім, що установи – податкові агенти обчислюють та перераховують до бюджету ПДФО за своїх працівників, які не відносяться до СГ.

Відповідно до ст. 55 Господарського кодексу до СГ належать:

- юридичні особи – господарські організації, державні, комунальні та інші підприємства; інші юрособи;
- фізичні особи – підприємці.

Обов'язок та строки звітування

Порядок обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, затверджено постановою КМУ від 27.12.10 р. № 1233 (далі – Порядок № 1233). Звіт про суми податкових пільг (далі – Звіт, див. форму в додатку до Порядку № 1233) з 2017 року згідно з п. 46.1 ПК прирівнюється до податкової декларації.

Звіт подається СГ за 3, 6, 9 і 12 календарних місяців за місцем його реєстрації протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового періоду. У разі коли СГ пільгами не користується, Звіт не подається (п. 3 Порядку № 1233).

Зверніть увагу: Звіт подається до контролюючого органу за місцем реєстрації СГ. Хоча відокремлені підрозділи юрособи відповідно до п. 15.1 ПК вважаються платниками податків, вони не належать до СГ, тому Звіт не подають.

Відповідальність за неподання або несвоєчасне подання Звіту

За порушення законів і їх питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, застосовуються такі види юридичної відповідальності, як фінансова, адміністративна та кримінальна (п. 111.1 ПК).

Відповідно до п. 120.1 ПК неподання або несвоєчасне подання платником податків або іншими особами, зобов'язаними нараховувати і сплачувати податки та збори, податкових декларацій (розрахунків), а також іншої звітності, обов'язок подання якої до контролюючих органів передбачено ПК, – тягне за собою накладення штрафу в розмірі:

- 170 грн. – за кожне таке неподання або несвоєчасне подання;
- 1 020 грн. – за кожне таке неподання або несвоєчасне подання в разі повторного вчинення платником податку тих самих дій, за які до нього протягом року було застосовано штраф.

Оскільки ПК передбачено подання відомостей про суми коштів, не сплачених до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, у вигляді Звіту, то за неподання або несвоєчасне подання Звіту застосовуються штрафні санкції, передбачені п. 120.1 ПК.

Порядок надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків затверджено наказом Мінфіну від 28.12.15 р. № 1204 (далі – Порядок № 1204, ППР).

Згідно з Порядком № 1204 контролюючий орган за несвоєчасне подання (неподання) Звіту складає та направляє платнику податків ППР за формою «ПС» (додаток 11 до цього Порядку).

Штрафні санкції за неподання або несвоєчасне подання Звіту сплачуються за кодом бюджетної

класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції» згідно із Класифікацією доходів бюджету, затвердженою наказом Мінфіну від 14.01.11 р. № 11 (далі – Наказ № 11).

Також нагадуємо, що суми податку та збору, не сплачені СГ до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, обліковуються таким суб'єктом – платником податків (п. 30.6 ПК).

Звертаємо увагу, що неподання або несвоєчасне подання Звіту розглядається як відсутність податкового обліку або порушення в його веденні згідно з Порядком № 1233.

А згідно зі ст. 163¹ КУпАП відсутність податкового обліку або порушення порядку його ведення карається накладенням на посадову особу установи адміністративного штрафу в розмірі від 5 до 10 НМДГ (від 85 до 170 грн.), за повторне порушення протягом року – від 10 до 15 НМДГ (від 170 до 255 грн.).

Порядок заповнення Звіту

Звіт заповнюється наростаючим підсумком із початку року у гривнях без десяткових знаків відповідно до загальних правил округлення (Лист № 11915).

Оскільки Звіт складається наростаючим підсумком із початку року за 3, 6, 9 і 12 місяців, то СГ, які не користувалися пільгами в I кварталі 2018 року, за цей період не звітують (ЗІР, категорія 101.26).

Звіт прирівнюється до податкової декларації, але все ж таки є звітом, і тому до нього не застосовується п. 49.20 ПК, а саме: якщо останній день строку подання декларації припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем строку вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем. Для Звіту у п. 3 Порядку № 1233 передбачено: 40 календарних днів після останнього календарного дня звітного кварталу. Тобто граничний термін подання Звіту за I квартал 2018 року – 8 травня.

Правила заповнення Звіту згідно з п. 4 Порядку № 1233 для наочності представимо в таблиці:

Графи Звіту 1	Інформація щодо заповнення 2
«Код податку, збору» та «Найменування податку, збору»	Код та найменування податку (збору) згідно з бюджетною класифікацією ви знайдете в Наказі № 11
«Код пільги згідно з довідником пільг» та «Найменування податкової пільги»	Використовуються дані Довідників № 86/1 та № 86/2
Підграфа «усього» графи «Сума податкових пільг»	Зазначається обсяг пільг за платежами, здійсненими до зведеного бюджету. Механізм розрахунку сум пільг із ПДВ наведено в Порядку визначення сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг за операціями, які здійснюються на митній території України, затвердженому наказом ДПАУ від 29.03.11 р. № 167 (далі – Порядок № 167)
Підграфа «в тому числі з державного бюджету» графи «Сума податкових пільг»	Обсяг пільг за платежами, здійсненими до державного бюджету. Механізм розрахунку сум пільг з ПДВ наведено в Порядку № 167
Підграфа «дата початку» графи «Строк користування податковими пільгами у звітному періоді»	Проставляється дата початку користування пільгою (число, місяць, рік). Наприклад, якщо пільгою почали користуватися 3 січня 2018 року, то в цій графі зазначається «03.01.2018». Якщо строк користування податковою пільгою встановлено до початку звітної періоду (року) і продовжується після його закінчення, такий строк збігається з датою початку і закінчення звітної періоду. Якщо установа користується пільгою і в наступних періодах року, то дата початку залишається «03.01.2018»
Підграфа «дата закінчення» графи «Строк користування податковими пільгами у звітному періоді»	Проставляється дата закінчення (число, місяць, рік) користування пільгою. Якщо користування пільгою не закінчується у звітному кварталі, то зазначається «31.03.2018»
Підграфи «усього» та «у тому числі з державного бюджету» графи «Сума податкових пільг, використана за цільовим призначенням»	Сума пільг за платежами до зведеного і державного бюджетів, використаних за цільовим призначенням. Для яких саме сум передбачено цільове призначення, ви знайдете у спеціальній колонці «Ознака цільового призначення» Довідників пільг

Приклад

Державний ВНЗ надає платні послуги зі здобуття вищої освіти. Постачання таких послуг звільняється від обкладення ПДВ на підставі пп. 197.1.2 ПК. Згідно з Довідником пільг № 86/1: код цієї пільги – 14060404; така пільга цільового призначення не має. Заклад користувався пільгою у 2017 році.

Визначимо суму пільги за I квартал 2018 року, виходячи з таких даних:

- обсяг постачання послуг із здобуття вищої освіти за I квартал 2018 року – 1 800 000 грн.;
- обсяг використаних матеріалів для надання послуг – 600 000,00 грн. (у т. ч. ПДВ – 100 000 грн.);
- обсяг послуг, наданих неплатниками ПДВ – 150 000 грн.

Зверніть увагу: для обчислення суми пільги слід брати обсяги товарів та послуг (включаючи суми передоплат), які були використані в неоподатковуваних операціях звітної кварти. При цьому такі товари (послуги) можуть бути придбані в попередні періоди або придбані у звітному, але не використані в неоподатковуваних операціях. Дані слід брати з рядків 10.1 та 10.3 розд. II Податкової декларації з податку на додану вартість.

Для визначення суми пільги обсяги придбання беруть без урахування ПДВ, тобто з колонки А рядків 10.1 та 10.3 розд. II.

Далі розраховуємо суму пільги за формулою згідно з п. 3 розд. II Порядку № 167:

$$\text{СП} = [V_{\text{пост. зв.}} - (V_{\text{прид. з податком}} + V_{\text{прид. без податку}})] \times \text{Розмір ставки податку},$$

де СП – сума пільг;

$V_{\text{пост. зв}}$ – обсяги операцій, звільнених від обкладення ПДВ;

$V_{\text{прид. з податком}}$, $V_{\text{прид. без податку}}$ – обсяги операцій із придбання товарів (послуг), які використані в операціях, звільнених від обкладення ПДВ;

Розмір ставки податку – 20 %.

Отже, у наведеному прикладі **СП** за I квартал 2018 року дорівнюватиме:

$$[1\,800\,000 \text{ грн.} - (500\,000 \text{ грн.} + 150\,000 \text{ грн.})] \times 20 \% = 230\,000 \text{ грн.}$$

Заповнюємо форму Звіту (див. **фрагмент** далі).

Виправлення помилок

Порядком № 1233 не передбачено подання уточнюючого розрахунку до Звіту, тому ДФС радить виправляти помилки у Звіті за наступний період, адже Звіт складається наростаючим підсумком. Тобто достатньо в наступному Звіті правильно відобразити суму пільг. Однак виправити помилки у Звіті за 12 місяців немає можливості. За помилки в розрахунках Звіту фінансові санкції не передбачено, але можуть застосовуватись адміністративні санкції відповідно до ст. 163¹ КУпАП.

ФРАГМЕНТ

<...>

Звіт про суми податкових пільг

<...>

Код податку, збору	Найменування податку, збору	Код пільги згідно з довідником пільг	Найменування податкової пільги	Сума податкових пільг, гривень		Строк користування		Сума податкових пільг, що використана за цільовим призначенням, гривень	
				усього	У тому числі з державного бюджету	дата початку	дата закінчення	усього	У тому числі з державного бюджету
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14060100	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг)	14060404	Звільняються від оподаткування операції з постачання послуг із здобуття вищої, середньої, професійно-технічної та дошкільної освіти навчальними закладами, у тому числі навчання аспірантів та докторантів, навчальними закладами, що мають ліцензію на постачання таких послуг, а також послуг із виховання та навчання дітей у будинках культури, дитячих музичних, художніх, спортивних школах і клубах, школах мистецтв та послуг із проживання учнів або студентів у гуртожитках	230 000	230 000	01.01.2018	31.03.2018	–	–

<...>